

Archiv obce Blažim

1936 - 1939

Inventář

EL NAD č.: 950

AP č.: 177

Kateřina Nová, Petr Hubka, Zuzana Kliková

Plasy 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce fondu	3
II. Vývoj a dějiny fondu	5
III. Archivní charakteristika fondu	5
IV. Stručný rozbor obsahu fondu	5
V. Záznam o uspořádání fondu a zpracování archivní pomůcky	5

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	6
---	---

Inventární seznam	8
--------------------------	----------

Tiráž	10
--------------	-----------

I. Vývoj původce fondu

Vesnice Blažim, německy Blaschin, se nachází 5,5 km severovýchodně od Bezdržic na katastrálním území Blažim u Bezdržic o rozloze 5,93 km² v nadmořské výšce 545 metrů. Původně se ves nazývala *Plačín*, německy Plaschin. Označení Blažim se stalo oficiálním názvem obce až v roce 1923. První písemná zmínka o osadě pochází již z roku 1183. Před rokem 1850 byla součástí bezdržického panství, jež vlastnil Karel kníže z Löwensteinu.

V roce 1850 byla vrchnostenská správa zrušena. Část jejích pravomocí byla přenesena na nově vzniklou prvoinstanční politickou správu a část na obecní samosprávu. Základem obecní samosprávy se staly místní (později též politické) obce zahrnující jednu, popř. několik katastrálních obcí (osad). V každé místní obci byl ustaven obecní úřad a zvoleny obecní orgány – obecní výbor (od roku 1919 obecní zastupitelstvo) a obecní představenstvo (od roku 1919 obecní rada) v čele s obecním představeným (starostou). Od roku 1850 tvořily katastrální obce Blažim, Krsov, Ostrov u Bezdržic a Pláň místní obec Pláň, která byla územně začleněna do Chebského kraje, politického okresu Planá u Mariánských Lázní a soudního okresu Bezdržice. V roce 1868 se stal celý soudní okres Bezdržice součástí politického okresu Teplá a v roce 1902 byl opět začleněn do politického okresu Planá u Mariánských Lázní.

Na základě zákona č. 22/1874 Z. z. došlo k rozdělení místní obce Pláň na čtyři samostatné politické obce. Blažim se tak stala samostatnou místní obcí, měla vlastní obecní výbor, obecní představenstvo, představeného a obecní úřad. S obcemi, jež do té doby tvořily místní obec Pláň, zůstala začleněna v soudním okrese Bezdržice, který byl součástí politického okresu Teplá a který byl roku 1902 převeden k politickému okresu Planá u Mariánských Lázní. Blažim byla obcí s německy mluvícím obyvatelstvem, vždy náležela římskokatolickou církevní správou k faře v Krsech, kam také místní děti docházely do obecné školy.

Po Mnichovském diktátu na konci září roku 1938 byla Blažim připojena k Velkoněmecké říši. V rámci jejího správního členění se stala součástí říšské župy Sudety (Sudetengau), obvodu vládního prezidenta (Regierungsbezirk) Cheb se sídlem v Karlových Varech a územního obvodu úřadu landráta (Landrat) v Teplé.

Definitivně byla činnost Obecního úřadu Blažim ukončena v květnu 1945 ustavením místní správní komise.

Vývoj počtu obyvatel a domů v místní obci Blažim

Rok	Počet	
	lidí	domů
1880	230	40
1890	217	38
1900	227	42
1910	223	43
1921	228	42
1930	225	45
1950	111	41

Přehled doložených starostů obce

Rok	Starosta
1936	Josef Worschak ?
1939	Franz Steiner

II. Vývoj a dějiny fondu

Písemnosti byly po celou dobu fungování obecního úřadu pravděpodobně ukládány vždy u právě úřadujícího starosty. Časté stěhování úřadu spojené se změnou ve funkci starosty, ale zejména nezodpovědné zacházení s německy psanými písemnostmi novými osadníky po roce 1945 jsou pravděpodobně hlavním důvodem dochování pouhého torza fondu, a to jen ze 30. let 20. století.

Ustavením Místní správní komise v Blažimi v roce 1945 ukončil činnost obecní úřad. Jeho spisovnu převzala do péče správní komise a pak místní národní výbor (MNV), kde bylo torzo obecní registratury uloženo společně s písemnostmi místního národního výboru do 50. let. Při první kontrole spisovny MNV a skartaci v 50. letech 20. století byla dochovaná část obecní registratury začleněna mezi písemnostmi MNV a s nimi prohlédnuta okresním archivářem ze Stříbra. Ten při této příležitosti převzal veškeré písemnosti s archivní hodnotou jako archiválie fondu MNV Blažim k trvalému uložení v Okresním archivu ve Stříbře.

Po územněsprávní reorganizaci v roce 1960 delimitoval v říjnu 1963 Okresní archiv Tachov se sídlem ve Stříbře Okresnímu archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích řadu fondů obecních úřadů a místních národních výborů; mezi nimi i fond MNV Blažim. Při generální inventuře 12. března 2001 byly z fondu MNV Blažim vytrženy písemnosti vzniklé z činnosti obecního úřadu a z nich vytvořen nový fond Archiv obce Blažim.

III. Archivní charakteristika fondu

Původcem fondu je Obecní úřad Blažim. Časový rozsah fondu vymezují léta 1936-1939. Provedení vnitřní skartace ve fondu není doloženo. Rozsah fondu činí 0,11 bm. Vzhledem k množství dochovaných archiválií je fond rozdělen pouze na spisový a účetní materiál. Jazykem archiválií je němčina. Podle přílohy č. 3 zákona č. 499/2004 Sb. byly archiválie obou inventárních jednotek fondu zařazeny do II. kategorie. Písemnosti se v době zpracování fondu nacházely ve vyhovujícím stavu, nevyžadujícím restaurátorský ani konzervátorský zásah.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Vypovídací hodnota fondu je vzhledem k rozsahu a obsahu dochovaných archiválií nepatrná. Fond poskytuje některé informace o finanční situaci obce ve 30. letech 20. století. Pro rozdíly v jednotlivých položkách byly ve fondu ponechány obě verze obecního rozpočtu z roku 1939 (inv. č. 1).

V. Záznam o uspořádání fondu a zpracování archivní pomůcky

Fond Archiv obce Blažim 1936-1939 uspořádala a pomůcku sestavila v lednu 2005 Kateřina Nová, úvod k inventáři napsali v lednu 2008 Kateřina Nová, archivářka, a Petr Hubka, ředitel Státního okresního archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích. Čistopis pomůcky v únoru 2009 vyhotovila Zuzana Kliková.

Plasy 3. března 2009

Petr Hubka, Kateřina Nová, Zuzana Kliková

Přílohy:

Příloha č. 1

Seznam použitých pramenů a literatury:

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen, statistisch-topographisch dargestellt*. Sechster Band. *Pilsner Kreis*. Prag, 1838.

DUNDERA, J. A. *Království České, staticky-polohopisně popsané*. Praha, 1845.

PALACKÝ, František. *Popis království Českého*. Praha, 1848.

Handbuch der mit a. h. Entschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen mit zugleich Berücksichtigung der mit a. h. Entschliessung vom 4. August 1849 genehmigten politischen Eintheilung. Prag, 1850.

Zevrubný popis rozdělení země království Českého. [Praha], [1854].

Verzeichniss der Orts-gemeinden im Königreiche Böhmen. Prag, [1862].

Seznam míst v království Českém. Praha, 1872.

Zákon ze dne 22. března 1874, jímž dává se povolení, aby některé osady posud s jinými obcemi sloučené vyloučily se z posavadního svazku obecního a aby ustavily se co obce o sobě. č. 22/1874 Z. z.

Zákon ze dne 26. listopadu 1874, kterýmž se §§ 3. a 94. zřízení obecního ze dne 16. dubna 1864 mění. č. 87/1874 Z. z.

Seznam míst v království Českém = Orts = Repertorium für das Königreich Böhmen. Praha, 1886.

Seznam míst v království Českém = Orts = Repertorium für das Königreich Böhmen. Praha, 1893.

Seznam míst v království Českém. Praha, 1907.

Seznam míst v království Českém. Praha, 1913.

Statistický lexikon obcí v republice Československé. Praha, 1924.

Statistický lexikon obcí v republice Československé. Praha, 1934.

Seznam obcí a okresů republiky Česko-slovenské, které byly připojeny k Německu, Maďarsku a Polsku (stav ke dni 28. listopadu 1938). Praha, 1938.

Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland. Haida, [1939].

Amtliches Deutsches Ortsbuch für das Protektorat Böhmen und Mähren. Prag, 1940.

Die Gemeinden des Reichsgaues Sudetenland. Warnsdorf, 1941.

Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850-1970. Praha, 1978.

UHLÍŘ, Josef. *Obecní zřízení a řád volení v obcích pro království České*. Praha, 1915.

JOACHIM, Václav. *Řád volení v obcích s prováděcími nařízeními a novela k obecním zřízením*. Praha, 1919.

WEYR, František. *Řád volení do obcí*. Brno, 1920.

KAŇÁK, Josef. *Základy správy obecní, správní příručka českých zemí*. Kutná Hora, 1927.

FLÖGEL, Jaroslav. *Praktická příručka pro obecní a okresní funkcionáře*. Praha, 1931.

KYPR, O. *Obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 1933.

LERCH, F. *Unsere Heimat: Eine Heimatkunde des Weseritzer Gerichtsbezirkes und seiner Randgebiete*. Weseritz, 1936.

MACKOVÁ, Marie. K úřadování a spisovněm obcí a měst, které od 1. října 1938 náležely pod říšskoněmeckou správu. *Archivní časopis*, roč. 49, rok 1999, č. 4, s. 235–240.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha, 2005. ISBN 80-7106-709-1.

CAIS, Petr. Účetní materiály kamerálního účetnictví obecní samosprávy v Čechách v letech 1850 – 1945 (se zřetelem k situaci v českém pohraničí). *Archivní časopis*, 2006, roč. 56, č. 4, s. 249–285.

EDL, Jan. Přehled změn v územní organizaci politické správy v letech 1928 – 1948. *Paginae historie: sborník Národního archivu*, Praha, 2006, roč. 14, s. 483–546.

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
I. Spisový materiál			
1	Obecní rozpočet	1939	N 1
II. Účetní materiál			
2	Účetní závěrky	1936 - 1937	N 1

Název archivní pomůcky:	Archiv obce Blažim
Časové rozmezí:	1936 - 1939
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 karton)
Počet inventárních jednotek:	2
Rozsah v bm:	0,11 (karton – 0,11 bm)
Stav ke dni:	3. 3. 2009
Zpracovatel fondu:	Kateřina Nová
Zpracovatelé archivní pomůcky:	Petr Hubka, Kateřina Nová, Zuzana Kliková
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválila:	Martina Matušková
	dne 3. 3. 2009 – č. j. SOAP/060-119/2009